

Pártpropagandistákat jutalmaztak meg

A szegedi járás pártpropagandistáinak egyhetes tanfolyamán — a Tisza-szálló nagytermében — bensőséges ünnepség zajlott le tegnap délután. Csápenszki István elvtárs, az MSZMP szegedi járási bizottságának első titkára meleg szavakkal méltatta a falusi pártmunkások, pártpropagandisták áldozatos munkájának eredményeit. Külön elismeréssel szólt 16 községi párttitkár munkásságáról, akik több mint 10 éve állnak párttitkári posztjukon, s nemcsak mint pártoktatók, előadók szereztek érdemeket, hanem mint a pártoktatás, a kommunista ideológia terjesztésének szervezői is. Csápenszki István átnyújtotta a Csongrád megyei pártbizottság emléklapjait Rozsi János pusztamérgesi, Széll Áron mórhalmi, Komrom István járási tanács, Farkas Dezső rüszkei, Rácz József ásothalmi, Farkas Vilmos algyői, Rovó József sándorfalvi, Korsós Jánosné deszki, Németh László sándorfalvi, Bagi Illés sándorfalvi, Becsei István balástyai, Mészáros Károly bordányi, Bagi Sándor kiskun-dorozsmai és Ágoston Géza ásothalmi községi és alapszervezeti párttitkárok.

A Csongrád megyei pártbizottság emléklapjait és értékes könyvekkel jutalmazták meg azokat a pártpropagandistákat is, akik sokoldalú hivatali munkájuk, társadalmi funkciójuk ellátása mellett több mint tíz éve propagandistaként hirdetik, tanítják a párt eszméjét.

Közéletünk hírei

TÁVIRAT MALGAS ÜNNEPÉRE

Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke táviratban üdvözölte Philibert Tsiranana elnököt a Malgas Köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából.

MEGÉRKEZETT IRAK NAGYKÖVETE

Muhi Al-Dean Mahmud, az Iraki Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete Budapestre érkezett.

KÜLDÖTTSEG A NŐSZÖVETSÉG TANÁCSULÉSÉRE

Erdei Lászlónénak, a Magyar Nők Országos Tanácsa elnökének vezetésével küldöttség utazott a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség szombaton kezdődő prágai tanácsülésére.

Helypénz a világpiacra

Senki se nézné ki a kopottas épületből a gyárat, ha a fáblán be nem mutatkozna Pannónia Szőrmekikészítő és Szőrmekonfekció Vállalat szegedi gyáregysége. Ismertebb nevén: a szőrmegyár.

Bundák, bőrkabátok

Irhaműhely, szőrmeszabászat, bőrruhakészítő, velur, sapkaműhely — a nevek utalnak a bennük folyó munkára. Készül itt panofixbunda, irhakaóát, — előbbiből 2400, utóbbiból pedig ke-rek 8 ezer nyugati exportra. A belkereskedelem 12 ezer irhabundát kap, s mőbőrkabátokat, és bőrkabátokat mindenféle méretben, de sok gyermekbunda, kicsinyeknek való lábszák is kikerül a mesterkezek alól. A gyári szűcsök szép és értékes termékeket állítanak elő itt: a nagyban való gyártást aprólékos műgonddal párosítva.

Nem könnyű feladat: de a műgond, a minőség állandó csiszolgatása nélkül nem lehetne eredményt elérni. Szőrmé- és bőraruval, ahogy mondani szokták: „telített a stand”, ma már szinte naponta újra meg kell váltani a helypénzt a világpiacra. Ezt pedig csak úgy érhetik el, ha tetszetős, vonzó, új termékekkel lépnek az „ezer-szemű mecs” elé.

Mit tesznek a helypénzért, a versenyképességért a szőrmegyárban? — erről beszélgetünk Riegel Viktor igazgatóval.

A versenyképesség ára

Az évkezdést nem volt problémamentes az idén. A szakmában szinte már hagyomány — nem a legjobbba közé tartozó —, hogy későn kapják meg a rendelést a külkereskedelemtől, amely viszont „vis maior”-ra hivatkozhat: a külföldi partnerek időzítének rosszul. Az irhabőrök is késve érkeztek, a nehézségeken azonban sikerült úrrá lenni, s túlteljesítéssel zární a félévet. S ami a legtöbb fejtörést okozza a szőrmegyáriaknak — az igazgató így fogalmaz: szalonmunkát kell végezniük, hiába, az igény parancsol, — abban is sikerült előrelépni.

Egy különleges új eljárást vezettek be az irhakabátok gyártásánál. Ragasztással és egyéb technológiai változtatásokkal tíz olyan új kabátot készítettek már, ami szebb, mutatósabb, s nem is sokkal drágább, mint az eddigiék. Igaz, a szépségért meg kell dolgozni, munkaigényesebb

így az exportciikk, de a többi rendelésben minden bizonynyal meg is térül a ráfordított energia.

Ez a versenyképesség ára. Összehasonlíthatam a két változatot, az eddigiét és az újat, s valóban, „zongorázni lehet a különbséget”, akár a laikus is megállapíthatja, hát még a kereskedelmi szakemberek tekintete, s kifinomult ujjai.

Idén még száz darabot gyártanak ebből a keresett fajtából, jövőre pedig már a kivitel 80 százalékát az új technológia alapján készítik. Ez természetesen nagy felkészülést kíván minden téren, de az üzemi törzsgárdára mindig lehet számítani, vezetőik, dolgozók együtt, közös erőfeszítéssel törekszenek a sikeres átállásra.

Absztrakt tigris és társai

Finoman eldolgozott bundaszegélyt mutat az igazgató: „vékony legyen, így szeretik” — teszi hozzá magyarázólag. Egy újítással elérték a vékonyítást, szépitést. Mostanában már jelszó, hogy a varrás ne csak összerősítés legyen, hanem mint díszítőelem is megállya a helyét. Ennek a követelménynek is eleget tesznek a szorgos kezek, megtalálják a tüzés legalkalmasabb módját: se túl, se innen, pontosan az arany középúton haladva.

Helyet ígér a nemzetközi „pulton” két másik új cikk is. Sertésvelőrből különböző női és férfi kabátokat készítenek; ezek a ködös Albionban kerülnek majd a vásárlók elé; egy londoni cég hozza forgalomba a szegedi szűcsök termékeit. A másik, a még jelentősebb: már nem a hagyományos módszerrel készítik a panofix bundákat, az idei tervben előírt mennyiséget az úgynevezett filmy nyomott eljárással gyártják. Ezt a nehezebb technológiát — lényege a minták tökéletesítése, a jobb festés — szinte menet közben tanul-ták meg a szakmunkások, s bár nem voltak eléggé felkészülve rá, jó eredménnyel alkalmazzák. A készárúk mindenesetre dicsérik a kezük munkáját. A tökéletes kivitelű munkák — amelyek nagy részét a dzsungel: a leopárd, a puma, az ocelot, a bagiramacska és a tigris „bocsátja rendelkezésükre” — mutatósak, vonzóak.

— Sok munkát öltünk be a kísérletekbe — mondja Riegel Viktor, miután az úgynevezett absztrakt tigris és a teknős rajzolatát utánzó panofix bundákkal is megismertet —, megerősítettük a műszaki osztályt, hisz

a tervezőkre, modellezőkre mind nagyobb feladatok várnak.

Októberben: szőrmeparádé

A kész új modellek hamarosan színre is lépnek. A szőrmé- és bőripar ősszel két nagy kiállításon is szerepel Budapesten: októberben a belkereskedelmi, novemberben pedig a külkereskedelmi szakemberek nézhetik végig a választékot. A szegedi szőrmegyár 60 új modell vonultat fel az októberi szőrmeparádén, s ennél is többet mutat be novemberben az exportmodellek kiállításán.

Mint a fentiekben kiténik, a szűcsök szegedi nagyüzeme állni akarja a versenyt a külkereskedelmi porondon. Ezt a célt szolgálják a bevezetett újítások, a sok hasznos változtatás, az új mechanizmusra való aktív készü-lődés. Mint gyáregység, a jövőben nyilván nagyobb önállóságot fognak élvezni, ma-guk dönthetnek majd a legfontosabb kérdésekben, akár exportvállalásról, akár anyagbeszerzésről legyen szó. A kopottas üzem külsőleg is megújul: a következő években, 16 milliós beruházással gondoskodnak a jobb szociális ellátottságról, a további fejlődéshez szükséges helyiségekről.

A termelés, gazdálkodás, piacutatás és kereskedés együtteséből, sok munka, gond, tervezgetés közepette így alakul az eredmény a szőrmegyárban, s az igyekezet, akarás sikert ígér. Biztosítják helyüket a nap alatt, s egyben biztosítják a megfelelő keresetet, nyereségre-szesedést is. Tavaly 27 napot fizettek a „tizenharmadik hónap” munkabérékért, s a fentiek alapján úgy látszik, idén is jogot formálhatnak hasonló szép részesedésre.

SIMAI MIHÁLY

Ötvenhétféle gépet exportálunk

A Központi Statisztikai Hivatal érdekes kimutatást készített arról, hogyan alakul a gépipari termékek gyártásának szakosítása a KGST-országok között. Eszerint a tagállamok eddig összesen 1613féle gépi berendezés gyártásának szakosításában állapodtak meg. Hazánkra az 1613féle gépi-berendezés gyártásának szakosításában állapodtak meg. Hazánkra az 1613féle gépi-berendezés gyártásának szakosításában állapodtak meg. Hazánkra az 1613féle gépi-berendezés gyártásának szakosításában állapodtak meg.

A magyar ipar a többi szocialista országhoz hasonlóan természetesen csak fokozatosan tudja bevezetni a szakosított cikkek gyártását, realizálni a megállapodás nyújtotta lehetőségeket. A szakosított gépek közül a magyar ipar pillanatnyilag 81félével gyárt, s ebből a külkereskedelem 57-et exportált. Gépxportunknak ma még csak kis részét — mintegy 12 százalékát — teszi ki a szakosított gyártmányok, nagyobbik részét szakosítás nélkül gyártja iparunk. A KGST-ajánlások alapján gyártott gépekből viszont nemcsak a szocialista országokba, hanem más államokba is szállítunk kisebb-nagyobb mennyiséget.

Exportgépeink túlnyomó többségét — 86,2 százalékát — a KGST-országok vásárolják meg. Legnagyobb vásárlónk a Szovjetunió, ő veszi meg gépeink 58,3 százalékát. Második az NDK 13,7, majd Csehszlovákia következik 12,7 százalékos részaránnyal.

A KGST-országok közül Magyarországon 33,3 százalékát teszi ki a gépxport az ország teljes kivitelének.

Megyei könyvhetek

Darvas József kerekén 25 esztendővel ezelőtt a Szabad Szóban az akkori könyvnapok tanulásait összegezve cikkében szomorúan állapítja meg, hogy a könyvnap kizárólag a nagyvárosok eseménye. „...De ki kívánhatja a falusi vagy külvárosi nehéz életben küszködő, s a mindennapi kenyérfért is keserves küzdelmet folytató parasztoktól, munkásoktól, hogy nyolc, tíz, vagy éppen tizenöt-husz pengő adjanak egy „könyvért...” (Egy kiló cukor ára akkor egy pengő 10 fillér volt.)

Napjainkban felesleges bizonygatni, hogy a falusi embereket nem tartja vissza a vásárlástól a pénzhány: akár félkiló cukor árért is kapható könyv, méghozzá magyar vagy világirodalmi klasszikusok, s a mai irodalom legkiválóbb alkotásai. Felkelteni a könyvek, az olvasás iránti vágyat a falusi embereket, megismertetni velük azt az élményt, melyet egy regény, novella, vagy vers elolvasása jelent azonban olyan feladat, mely valóban túlhaladja a „hivatásos” könyvpropagandisták erejét.

„Könyvet minden falusi házba!” — ezzel a célkitűzéssel indulnak az idén október 15-én az Őszi Megyei Könyvhetek, mindazon társadalmi és tömegszervezetek részvételével, melyek tevékenységének színtere a falu.

A szövetkezeti könyvterjesztők első ízben hét esztendővel ezelőtt szerveztek őszi könyvheteket. Tapasztalták ugyanis, hogy a hagyományossá vált ünnepi könyvhétnek május végi, június eleji időpontját nem

éppen a falu testére szabták. Ezért került sor éppen a falusi emberek számára megfelelő időpontban az Őszi Megyei Könyvhetek megrendezésére, melynek célja azóta sem változott: zsongorítani a könyvkultúránk terjedésének térképén levő fehér foltokat.

Az elmúlt hét esztendőben jórészt kialakultak a cél megvalósításának módszerei, eszközei is. Ezek közül első helyen a „házi háza” könyvterjesztést kell említeni. Egy-egy vasárnap délelőtre a falusi könyvterjesztők addig szokásos „létszáma” erőteljesen felszökik.

Az Őszi Megyei Könyvhetek során rendezett Könyvbarát-vasárnapokon a tanácstagok, a Hazafias Népfront és a Nótanács aktivistái, az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek igazgatósági, és felügyelőbizottsági tagjai, a szövetkezeti boltosok és vendéglátók, felvásárlók és könyvelők, KISZ-esek és úttörők könyvet vesznek a hónak alá és bekopogtatnak „házi háza”: vásároljanak könyvet!

S hogy az esti programból se hiányozzék a könyv, a Könyvbarát-bálra is illő el-menni (ahol a belépődíj nem egyéb, mint egy könyv megvásárlása), s az itt rendezett könyvtombola is azt szolgálja, hogy olyanok kezébe is eljusson a könyv, akinek egyébként ezért bizony ritkán nyílik ki a pénztárcája...

Az idei Őszi Megyei Könyvheteknek a társadalmi összefogás jegyében szervezett mozgalma alkalmas arra, hogy a könyv valóban minden falusi házba eljusson.

Varga Sándor

Üllési panasz — gázügyben

Panaszkodnak az üllésiek, lassan halad a gázbekötés. Egyre-másra kopogtatnak az emberek a tanács-házán, érdeklődnek.

— Hideg van, elnökasszony.

— Jucika, eladtuk a kályhát, mivel melegítünk a télen — panaszolják. S Hügevecz Andrásné, a községi tanács vb elnöke nem tudja őket kellőképpen megnyugtatni. Mert valóban, sok kifogásolnivalót lehet találni a szegedi gázmű üllési munkájában. Szervezetlen és kínos lassúság. Az elnökasszony ezt mondja erről.

— Mindent megtettünk, hogy időre elkészüljenek a bekötések. Június 22-én tartottunk egy falugyűlést, ahol a gázművet dr. Tóth Emil részlegvezető képviselte. Részletesen elmagyarázott mindent, mit hogyan kell csinálnunk, hogy időre elkészüljön a gázvezeték, be-

fejezhessék a szerelést, bekötést. S most úgy érezzük, becsaptak bennünket. Itt a hideg idő és a 37 lakás helyett kilencben fejezték be a belső szerelést.

Az üllésiek segítettek mindenben, amiben csak tudtak. A tanács közreműködött három munkás elhelyezésénél, akiket a gázmű átképzőtanfolyam után alkalmazott. Azóta is ők dolgoznak Üllésen. Jobban in-kább dolgoznak. De sokszor napokig a lábukat lóbázzák. Jobb esetben kártáznak, vagy légpuskával lövöldöznek a verebreke. Másfél hónap alatt mindössze kilenc lakásban fejezték be a munkát.

A falubeliek megvásárolták a konvektorokat. Sőt egy épületet is megvásároltak raktárnak, vagy felvonnulási épületnek, ne legyen probléma az anyag elhelyezésével. De nincsen anyag. Hol ez, hol az hiányzik. Így

aztán akadozik a munka. Pedig az október nagyon sürges.

Kimutatást tesznek az asztalra. Rajta, ki mennyit fizetett a gázműnek. Ötezer forinttól kétezer forintig terjedő összegek.

— Már gondoltunk arra is, fogadunk egy maszekot, aki elvállalja a bekötést. Nagykanizsáról ajánlkoztak. Csakhogy a pénz korábban befizették a gázműnek. S nem a legolcsóbb mulatság ez, van olyan ember, akinek 12 ezer forintjába belekerül.

Az üllésiek panasza jogos. Tudják ezt a gázműnél is. Éppen ezért a jövő hét elején meggyorsítják a faluban a munkát. Először a kultúrháznál és tanácsházánál fejezik be a belső szerelést, majd sorra kerülnek a lakások. Mire igazán hidegre fordul az idő, gáz me-legít az üllési házakban is.

L. I.

Új lakónegyedek vagy az öreg városrészek felújítása?

Hónapokig tartó vita a városfejlesztés elveiről

Napjaink egyik legégetőbb kérdése, nemcsak nálunk, hanem világszerte, a lakásépítés. Erről tárgyalnak és vitatkoznak a szakemberek: építésszek, városrendezők, szociológusok, közgazdászok, sőt még orvosok, biológusok, meteorológusok is hónapok óta az egyik leghivatottabb fórumon, a Magyar Urbanisztikai Társulat vitástein. Azt elemezték a többi között, hogy a lakáshány megszüntetésére Budapesten és a vidéki városokban új lakótelepeket építsünk-e, vagy pedig a legtöbbször földszintes-keretes, nagyon előregedett házak szanalásával alakítsunk ki a régi városrészek helyén modern városnegyedeket.

A Magyar Urbanisztikai Társulat legutóbbi ülésén is erről vitatkoztak a szakemberek. Dr. Preisch Gábor építész *A városi lakásépítés problémái* címmel tartott vitaindító előadásában kifejtette a többi között: sokak véleménye szerint helyesebb lenne a városközpontról távol eső lakótelepek kialakítása helyett az elavult, valóban megöregedett városrészek rekonstrukcióján munkálkodni.

Az a vélemény is gyakran elhangzik, hogy az új lakótelepek építésénél *kerülni kell az uniformizálást*. Meg kell szüntetni azt a gyakorlatot, hogy megjelenési formájukban például Szegeden ugyanolyan lakótelepek alakuljanak, mint Miskolcon, Kazincbarcán, Győrött, vagy éppen Budapesten. Erdemes vizsgálni azt is, hogy hagyjunk-e még egy-egy lakótelepen belül is üres telkeket egy-két évtizedig az időközben felmerülő építési igények kielégítésére.

A vitaindító előadás után szinte záporoztak a javaslatok. Jó néhány szakember sürgette, hogy egy-egy rekonstrukció, sőt városrendezési probléma megoldása során *nem kell száz évre előre tervezni*, mert ma még

nem ismerhetjük az akkori igényeket, s addig az építőanyagokban, a tervezésben, a városok konstrukciójában sok minden változhat. *A jövőre kell ugyan gondolni, de csak ésszerűen*. S az is nagyon lényeges, hogy egy-egy városnegyed rekonstrukciója során *nem szabad mindent elsöpörni*, nemcsak a műemlék-épületeket, hanem még a viszonylag kevésbé modern, de használható lakóépületeket is meg kell tartani. Ugyancsak *meg kell tartani egy-egy városnegyed szerkezetét magvát, s ha lehet, hangulatát is*. Hangsúlyozták, hogy akár így, akár úgy, de mindenekelőtt a lakások számának szaporítását kell előtérbe helyezni, mert ezen a téren nagy az elmaradás. (MTI)